

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

Tisztelt Elnök Urak, az építész szakma érdekképviseleti szerveinek vezetői!
Tisztelt Építészek, Kollégák!

Az idei év elején az új Magyar Építészeti Központ és Múzeum, valamint az Ötpacsirta utca 5. szám alatt található volt Almásy-palota jelene és jövője kapcsán elindult egy szakmai gondolkodás és egyeztetés. A megbeszéléseket az újonnan épülő, a hazai építész szakma jövőbeli fizikai erőterét biztosító Múzeum és Központ megfelelő kialakításának igénye, valamint a jelenlegi helyzetben érintett Szövetség, Kamarák és kapcsolódó intézmények Ötpacsirta utcai elhelyezési problémái indították el.

Engedjék meg, hogy egyértelműsítsem álláspontunkat, ezzel reményeim szerint a korábbi aggodalmak és téves értelmezések is éppúgy a helyükre kerülhetnek, mint a szakmai szervezetek.

Mint a kollégák előtt ismert 2022 májusában a kormány úgy döntött, hogy az építésügynek külön minisztériumot állít fel. Tette ezt annak a felismeréseképpen, hogy az épített környezetnek kiemelten fontos szerepe van abban, hogy hogyan is élünk. Épületeink és építményeink meghatározzák énképünket, viselkedésünket, jellemünket. A településképünk és lakókörnyezetünk élhetősége pedig azon is múlik, hogyan építünk, hogyan viszonyulunk egymáshoz. A szabályozások és keretek egyszerre adnak korlátokat és lehetőségeket, de önmagukban nem mutatnak előre, ha nincs egy átfogó társadalmi együttműködés, amelyben az építetők, a kivitelezők, az épületeket használók és a teljes társadalom partnerségben tud működni.

Éppen ezért célul tűztük ki, hogy véget vetünk a beruházó és hatóság közötti kölcsönös ellenállásnak, a pusztán korlátozó attitűdnek éppúgy, mint a szabályok kijátszásának. Fel kívánjuk oldani a számok adta keretek menti tervezés és a kialakult településképhez illesztett kreativitás közötti ellentétet.

Mindezen célokat a kezdetektől úgy akartuk elérni, hogy együttműködést hozunk létre az építésügyben érintett szakmai szereplőkkel, legyenek azok építészek, mérnökök, kivitelezők, műemlékesek, vagy akár építőanyag gyártók. Természetesen mindez hatványozottan igaz az építészekre, az építészetre, mely terület felkarolására esküdtünk fel.

Önök előtt jól ismert lehet, hiszen aktív egyeztetésekben vagyunk lassan két éve, hogy nem voltunk tétlenek ezen célok megvalósításában:

Az új, A magyar építészetéről szóló törvény, nemcsak megújította szabályokat, de egészen más módon keretezi a szakmát. A rendeletalkotások is nemsokára célegyenesbe érnek és egyértelműbb szabályok és szabadabb alkotási lehetőségek, a tervezői munka fontosságának új időszaka köszönt be október elsejével.

A szakma külső megbecsülése érdekében létrehoztuk és méltóképpen meg is ünnepeltük a Magyar Építészet Napját. Emellett elindítottuk a szakma oktatásának megújítását és a szakmai szervezetek együttműködésének új rendszerét is.

Úgy gondolom, hogy lassan a ciklus feléhez érve aligha kell szégyenkeznünk. Mindezen eredmények alapja a folyamatos párbeszéd és együttgondolkodás volt. Ebbe a folyamatba kiválóan illeszkedett az a gondolat, hogy kihasználva az építészet kormányzati pozíciójának megerősödését, azt a több évtizede a szakmában jelen lévő elgondolást, amelyet a modern építészeti munkák még inkább megkívánnak beteljesítsük, miszerint az építészetnek legyen egy közös alkotó helye, egy élő központja, amely irányultságtól, szervezeti tagságtól függetlenül otthona lehet minden magyar építésznek és egyben a múlt és a jelen magyar építészetének értékeit is be tudja fogadni és be tudja mutatni. Egyetértésben kiválasztásra került az új Magyar Építészeti Központ és Múzeum terve, mely megvalósításán most is napi szinten dolgozunk. Mindezek hiszem, hogy olyan történelmi lehetőséget adnak a szakma számára, melyre nem volt példa még Magyarországon.

Célunk tehát egyértelmű és tiszta, a tervezői, építészeti területen működő szakemberek, szervezetek, alkotók felkarolása, megbecsülésük és lehetőségeik bővítése.

Az idei év elején a szervezetek működési lehetőségeiről és helyzetéről egyeztetünk a tavaly aláírt együttműködési célok mentén a szakma legnagyobb szervezeteivel, az MMA-val, a MÉK vezetésével és a MÉSZ elnökével, valamint a főépítési kollégium elnökével.

Az egyeztetéseken világossá vált, hogy a jelenlegi működés, az Ötpacsirta utcai elhelyezés bár presztízsében és múltjában kimagasló, mégsem alkalmas arra, hogy a munkavégzés minden fontos szakmai szereplő számára biztosított legyen. Kiállító és közösségi terei, az irodatermek méretükben és állapotukban nem alkalmasak feladatuk betöltésére, hiszen a MÉK adminisztratív feladatai ellátására szűkös a hely és legyünk őszinték, jelen állapotában az Építészek Házáról a külső szemlélőnek a közismert mondás jut eszébe: "A suszternek lyukas a cipője." Erősen rombolja mindez az építész szakma megítélését, de azt gondolom önképét is. Az ott működő, nem az építészeket célközönségnek tekintő étterem pedig a pince és az udvar szinte teljes elfoglalásával a közösségi élet lehetőségét is minimálisra csökkenti.

Fentiek miatt kezdeményeztük az érintett szervezetek feladatellátáshoz szükséges terek kialakítását egy új helyen, ahol megfelelő körülmények között tudnak dolgozni.

Fontos küldetésnek tartom, hogy minden építészettel foglalkozó szervezet és érdekképviselő minél hatékonyabban tudjon működni. Ezért már év elején felmértük az igényeket és jeleztük,

hogy nem várjuk meg az új építészeti központ megépültét, hanem korábban lépünk, és mihamarabb megoldjuk a kéréseket.

Felvetettük a lehetőséget, hogy a szervezetek irodai és munkavégzési tereit akár átmenetileg más helyszínen, de megoldjuk. Az Építészeti Központ és Múzeum megvalósítását pedig úgy alakítjuk, hogy a lehető leghamarabb teremtsük meg az építész szervezetek adminisztratív feladatellátásának lehetőségét.

Sajnos az idei év elején számos véletlen vagy szándékos félreértés történt az ügyben. Az új lehetőségeken történő gondolkodást az igények generálták, a lehetőségek bővítése nem bármiféle korlátozás vagy csorbítás.

Joggal merül fel ugyanakkor a kérdés, hogy az adminisztratív működés megoldása mellett mi a terv az Almásy palotával?

Célunk, hogy a Magyar Építészeti Központ és Múzeum, valamint az Almásy-palota egyaránt a magyar építészeti életet szolgálja. A megfelelő tárgyalások után ennek keretei is látszanak már. A két legfontosabb vállalásunk az, hogy felújítjuk, amire az építész szervezeteknek nem lenne forrása és méltó állapotba hozva adjuk vissza az építészeknek.

Nem néhány szervezet székházaként, hanem építészeti kulturális központként születhet újjá, ahol a Kulturális és Építészeti Központ funkcióit kiegészítve, letisztult portfólióval valósíthatja meg küldetését.

Az építész szakma tehát ebben az estében is nyertese lesz a kezdeményezésünknek, az Építész Központ és Múzeum az építész szervezetek otthonaként, közös munka tereként és méltó találkozóhelyként kerül megvalósításra, ami külső és belső megjelenésében is a szakma fontosságát fogja hirdetni. A megvalósítást lehetőségeink szerint mihamarabb meg tesszük, a munkaterek kialakítását még 2025 év első felére meg tudjuk valósítani. Az Ötpacsirta utcai felújított épület pedig családias kulturális központként születik újjá. Aligha kell hangsúlyoznom, hogy mit jelent a szakma elismerésében, hogy a jelenlegi, kihívásokkal teli gazdasági helyzetben mindehhez forrást biztosít a kormányzat.

Ehhez a munkához kérem az Önök támogatását és bizalmát, amit az eddigiekhez hasonlóan kívánunk megköszönni.

Budapest, 2024.05.03.

Lánszki Regő
országos főépítész